

Д. В. Швець,
кандидат педагогічних наук, доцент, ректор
Харківського національного університету
внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ В ЗАКЛАДАХ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ПІДГОТОВКУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

На сучасному етапі розвитку української держави особливого значення набувають питання формування суспільної свідомості. Це у свою чергу є поштовхом для якісних змін в усіх сферах суспільного життя, послідовне удосконалення яких повинно мати на меті підвищення рівня життя людей.

У зв'язку з цим, значної уваги сьогодні потребують питання соціального становлення сучасної молоді. Адже саме молодь є важливою частиною українського суспільства, інтелектуальним потенціалом, основою інноваційного розвитку, рушійною силою соціально-економічного, політичного й культурного прогресу України.

Завдання збереження та постійного набуття такого потенціалу нерозривно пов'язані з процесами соціалізації, особистісного становлення, і соціальної інтеграції молоді. Тому питання ефективної взаємодії держави у відносинах з окремою особистістю та молоддю в цілому актуалізує потребу у перегляді традиційних підходів щодо формування механізмів державного управління в означеній сфері [2, с.1].

Процес соціального становлення особистості являє собою систему її взаємозалежних перетворень під впливом різноманітних зовнішніх і внутрішніх факторів. Вони формують самосвідомість, відображають здатність людини співвідносити власну індивідуальність, свою діяльність та інтереси з інтересами суспільства.

Становлення особистості її соціальний розвиток триває все життя. Особливу роль в цьому процесі необхідно відвести періоду навчання у закладі вищої освіти. В цей період формуються загальні принципи професійної поведінки та якості спеціаліста, які надалі будуть застосовуватися в діяльності. Отже, період навчання, як частина процесу становлення особистості є

безумовно важливим. Саме тому соціально-виховна робота у закладах вищої освіти має системно вибудовуватися та бути основою для підготовки сучасної молоді до самостійної, активної діяльності в нових соціальних умовах.

Визначення змісту, методів та форм виховання, як фундаменту соціального становлення студентської молоді є складним і актуальним завданнями сучасного суспільства.

Метою соціально-виховної роботи в закладах вищої освіти має бути створення сприятливих умов для фізичного, соціального, духовно-морального, інтелектуального розвитку людини, попередження негативних явищ, надання їй комплексної соціально психолого-педагогічної допомоги в саморозвитку і самореалізації в процесі соціалізації [3, с. 64]

В закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських роль соціально-виховної роботи набуває особливого значення, і у зв'язку з постійними змінами в суспільному житті, і у зв'язку з важливістю покладених на правоохоронні органи функцій.

В правоохоронній діяльності сфера використання можливостей соціальної роботи досить широка. Тут мають значення рівень виховання, освіти, постійне удосконалення та розвиток працівників, їх комунікативних умінь та навичок.

Досить дискусійним та цікавим з наукової точки зору є питання форм та методів проведення виховної роботи з особовим складом закладів вищої освіти МВС України, система та періодичність її проведення, розподіл обов'язків проведення такої роботи між суб'єктами її здійснення, такими як керівництво курсу, факультету, навчального закладу, а також науково-педагогічним складом [1, с. 15].

Не можна стверджувати про універсальність або безперечну перевагу будь-якого з методів виховання, чи то бесіда, громадська думка, особистий приклад, процес навчання, самоосвіта, заохочення або ін. Але, необхідно розуміти, що кожен з наявних методів потребує вдосконалення відповідно до потреб сьогодення.

Виховний процес має бути спрямований на розвиток особистісних якостей курсантів та студентів, таких як ініціативність, організованість, самостійність, формування потреби у постійному розвитку та самовдосконаленні, тощо.

Основними завданнями соціального виховання в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських сьогодні є, в першу чергу, формування в особового складу державного світогляду, високих морально-етичних якостей, національної свідомості, бажання працювати для держави, готовності її захищати, поважати культуру та історію свого народу. При цьому майбутні правоохоронці мають бути кваліфікованими спеціалістами, здатними самостійно приймати рішення та на найвищому рівні виконувати службові обов'язки.

Виходячи з поставлених завдань здійсненням виховання має займатися сукупність суб'єктів що безпосередньо або опосередковано мають відношення до цього процесу. Спільною метою злагодженої діяльності керівництва курсів, факультетів, науково-педагогічного складу, представників відділення психологічного забезпечення, відділу соціально-гуманітарної роботи та інших підрозділів є створення умов для сприяння всебічному розвитку особистості як громадянина та професіонала, стимулювання до активної громадської та творчої діяльності, участі у наукових дослідженнях та розробки власних інноваційних проєктів.

Підсумовуючи вищевикладене, необхідно зазначити, що узгоджена діяльність механізму управління процесами соціального виховання сучасної молоді на рівні закладу вищої освіти та на державному рівні в цілому має сприяти утвердженню загальнолюдських цінностей та стати підґрунтям якісних перетворень у теперішньому українському суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Бесчастний В.М., Нестеров Д.І. Сучасний стан проведення індивідуально-виховної роботи з курсантами вишів МВС України. *Європейські перспективи*. 2015. № 2. С. 15-20.

2. Мельник М. Формування комплексного механізму державного управління в сфері соціального становлення та розвитку молоді. *Демократичне врядування. Науковий вісник*. 2015. вип. 15. URL: http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnyk15/fail/Melnyk.pdf.
3. Онищенко Н. П. Соціально-педагогічне забезпечення виховного процесу у ВНЗ. *Психолого-педагогічні науки*. 2014. № 3. С. 63–69.